

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ο ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

Ό πόθες του για ἔνα ἀνώτερον ἔρωτα. Τί ἔγραψε σχετικῶς. «Η πραγματεποίησις τοῦ προθετοῦ του. Η συναντησίς του μὲ τὴν γυναικά ποὺ ποθεῖσε, ὄντες σταν κι' ἀναζητούσε. Τι γράφει ἡ Ἰδια γιὰ τὸν Μωπάσσον;» Εναὶ τρυφέρο γράμμα του πρὸς τὴν ἀγαπημένην του. Μιὰ θλιβερή συναντησίς. Κι ὑπὸ διερράστωσι. «Η ἀρρώστεια καὶ ἡ βάνατος τοῦ Μωπάσσον

Στήν Γαλλία ἔξανολου-
θον νά ἐχδιδωνται οάθε τό-
σο βιβλία συγεινά με τό ἑρ-
γα και τή ζωή τού μεγάλου
δημητηραράφους Γκάν ντέ
Μωπασάνν. Γιατί ὁ ογγρα-
φείν αύ·δις, μολονότι επέρα-
σαν τριάντα και περισσότερα
χρόνια ἀπό τό θάνατο του δὲν ἔπαψαν νά κινηή δηι μόνον με τό
ἔργο του. Ἀλλά και με τα ζωή του, τό ἐνδιαφέρον. Τελευταίωνια
φίλη του Μωπασάνν ἔξεδωκε ἔνα βιβλίο ἀναμνήσισων, το μεγαλεί-
τερο μέρος του ὅποιου είνε ἀτιερωμένο στην ἑδωική ζωή τοῦ
γάλλου συγγραφέως. Από τό β.βιλο ούτο πληροφοριούμε πώς
και γιά τὸν Μωπασάνν, δπως και γιά τόσους ἄλλους ἀνθρώπους, ὃ
ἕρως ὑπῆρξε ἡ μεγαλείτερη υπόθεσις τῆς ζωής του. Στὸν ἔφωτα ὁ
Μωπασάνν ενύιστε τις βαθύ ερεις του καρές. Αὗτος τού ἔνινε νά-
ποια ἀνακούφιση στήν τόσο βασανισμένη ψυχή του. «Κουφας μένος
γράφεις ή φίλη τού, ού σιγγραφένει, ἀπ' τις μικροαγάπτες και ἀπ'
τοὺς ἐφήμερους δεσμούς του με διάφορους κυρίους τού κόσμου που
ἐκεινακενόντο νά είνε η φίλες ἐνός ἐνδόξου μυθιστοριογράφου,
ἔφτασε στηγανή δπους ἐπόθησε δι, δει δὲν είχε ἀκόμη συναν-
τήσεις: «Ἐνανι ειλικρινή ἔρωτα! Στήν περίηρημη
γιά τὴν ἀνήσυχη ψυχή της και τὴν πολυτάραχη
ζωή της, ωσασίδης Μαρία Μαρόσιτοφεν, ἔγραψε
συχτικῶς με τὸν πόσθ του αὐλόν του Δ. Μωπασάνν:
«Οσο περνάν ὁ καιρὸς τόσο βλέπω κολλίτηρα διτ
μιό σκιά ἀληθινού ἐι·ωτος ἀξίζει πομπάνω ἀπ'δις
τις δόξες. Ἀλλά τη σκιά αυτῆ μπωρεῖ νά τὴν βεῃ
κανεῖς τάχα?»

Τὴν ἐδ οὐ ποτέ, ὁ Μωυσῆς ἔστειλε τὸ ἀκόλουθον αἰνίγματι γράμμα σὲ μὰ παντερέμένη γνωσία, οὐ δύοια, ἀφοῦ καὶ^τ ἀχράς εἰδε ἀποκρούεται τὸν ἐρωτά του προσερέθη κατόπιν προθυμοτάτα νὰ συνδεθῇ μαζὶ του:

« Ντενίς, Ντενίς ! έννοηστε με καλά. Λυπήθητε τόν εύαντο σας, λυπήθητε την χρόν σας. Σ εφήβητε πρίν το ανέπανθρωπο τα καρό γίνην. Μού κοστίζει νό παιχνώ τόν γελδιό όρλο τού ν' αποκρούων τόν έρωτα σας. Μά νά κάνω και έσας, πουύ έκτιμω και ἄγα πῶ, έσας την δαλδήφι μου, τήν φύλη και τέλη σύντροφο που διέλεξι ἀνάμεσα σ' όλες, γιατί είδα δι τηλείς ἀνάντη ψυχικού χορίσματα, —εύηντης και τιμότητα ἀνδρούρη—νά κάνω και σας διτί ξένανα και τις ἄλλες!... δηκ., δηκ., ή και διά μου δε βαστά, στη σκέψη αὐτήν... φαγίστεται!.. Ντενίς, λεπτή ψυ χή ἀγαπημένη, παρδεη ἔλεβτη, θέλω νάν υιώστε όλο τό μεγέθος τῆς ευθύτητός μου, δταν σᾶς λέγω : — « Μή μ' ἀγαπήστε! Ελεν καρήκων μου και τό ἔπειτα. Α! φωτηχή ἀγαπη μην φύλη, τόσο ντελιπάτη, πότο πρέπει να σᾶς ἀγαπῶ γιά να σᾶς προξενώ αυτή τή λύπη! »

Στήν τελευταία φράγτι γοργόφοντας στή τιλη του ό Μωπασάσ·
«Α! πότο πέραν να σᾶς άγαπω γιά να σᾶς προξενώ αύτή τη
λίπη!» έννοισσε διτί ή ένταιμος και άθωά άγαπτα πού της είχε, τόν
ζαυμανεί νά μη θέλει ν' αντικερούθη στόν ξεποτά τη, για νά μη
διιουργήση περιπλοκές στή ζωή της, πράγμα πού θά έσταιχ·
τούλανε νά θέλει ούτε τίποτα μετά την προσέγγιση.

Ελεύθεροι ήταν τότε οι πολίτες της Αθήνας, και μάλιστα κακές συνεπειές.

Ελεύθεροι ήταν τότε οι πολίτες της Αθήνας, και μάλιστα κακές συνεπειές.

καὶ ετοι τὴν οἰεύεσσαν στὸ νῦ τοὺς εξαίρεις·
“Ἄλλη ὑπειδιόποτε ἔξελη τοῦ καὶ ἡ σχέση του μὲ τὸν
Ντεγνή, γεγονός εἶναι ὅτι αὐτὴ δεῖν ὑπῆρχε ἡ μεγάλη ἀγάπη τῆς ζωῆς
του, η εἰλικρινή, η βαθιαλή, ποιὸς ταύτην λαζαρούσεις και
ποιὸς τὴν βρέθηκε ἐπιτέλους. Την ἀγάπην αὐτὴν τοῦ την ἐδωκε μιᾶ
ἄλλη γνωναίς.

Ἐναὶ ἀπόγευμα ποὺ εἶχε πάρει νὲ ἐπιστρέψθη κάποια κόμησος, στο σαλόνι τῆς «τὸ ἐπιτύλωμένο μὲ μανδιά-
ζο γυναικός» ουνάνησε ἵκει μὲνεαὴν κυρίο, διμοφθη, ἐπιφυλάκτικήν, νινμένη μὲ μιὰ λι-
τή κομψότητα ποὺ τραβεῖσε ώς τόσο τὴν
προ ὄψην. Ἀπ' εὗνη πτώχη ματιώ ποὺ τῇ: Βρο-
χές ὁ Μωπασσάν, τούδενε τέξαιστεκήν ἐντύ-
ποσ ή γνωνάκια αὐτῆν. «Ἡ κομῆσσα τούς
σύντηγκας και μόλις ἀντήλλαξαν μερικές που-
βέντες ὁ Μωπασσάν εἶχε κιόλα κατατηθεῖ
ἀπὸ αὐτῆν.

“Ας ἀφήποεμε ὅμως νὰ μιλήσῃ γιὰ τὸν ἔρωτά της αὐτὴν μὲ τὸν μεγάλο διηγηματο-

γράφο τὴν ἵδια αὐτὴ ἔξαιρετικὴ γυναικα, ποὺ ἀγαπήθηκε ἀπὸ τὸν Μωπασσὰν ὅσο καμμιά ἄλλῃ γυναικα.

«Γέμεις τὰ ξωή μου δὲ ἀνθυπωπος αὐτὸς (δὲ Μωπασάνγ). 'Υπῆρχε δὲ ψώμα μου καὶ ὅτιός μου, καὶ δὲν θὰ παύση ποτὲ να είναι ιέποις!... Ή ἀνάμηνη του είναι ή μόνη γένει τὰς ξωή μου. 'Απέφευκε!... Μά δὲν τον θεωρῶ νεκρό. 'Ακούω, όταν θέλω, τὸ ἡχηρό του γέλοιο, τὴν βαθιάκα καὶ λγκεια του φωνή, ξανθάβεπτω το διάλιο φαρού του μέτιπο, τὰ χρυσόσπιτα μάτια του, τὰ ρόδινα χίλια του κάτω ἀπὸ τὸ φρικίασμα του ξανθού του μουστακού!... Ξανθάβεπτω ώς κι' αὐτὸ ἀ-κόμη τὸ χρυσιά ταῦτα κουστούμια τους καὶ τὴν ἀπόχει φωσή τῶν γ αιθατῶν του. Και ἐψ χαράζω τούτες τὶς γραμμές, μους φαίνεται διτὶ τὸ ω-ραίο του φανό, τὸ τόσο γλυκό καὶ περήφανο, ἔχει παρεμβλήθει ἀναμεσα στο χαρτί και στα μάτια μου!...'»

Τὸ πυρακάτω ἀπόσπασμα ἐνὸς γρόμματος ποὺ ἔστειλε στὴν «πολιναγαπημένη» του ἄπο τὴν Τύνιδα, ὁ Μωπασπάν, τὸν Δεκέμβριο του 1887, δείχνει ἐπίσης τὸ βάθιος καὶ τὸ παθος τῆς ἄγαπτης τοῦ αὐτῆς.

ε' Από χθές τὸ βράδυ σᾶς συλλογίζομεν ἀκατάπιστα, μὲ δὴ τῇ δύναμι τῆς ψυχῆς μου. Ἐνας τοῦτος πόθος νὰ σᾶς ἔναντιδη, νὰ σᾶς ἔναντιῶν ἀμέσως, ἐδόθη, μπροστά μου, γέμισε
ἔξαιρα τὴν καρδία μου. Καὶ θά ήθελα νὰ περάσω τὴν θάλασσα, νὰ διατήξω βουνά καὶ πόλεις,
μόνον καὶ μόνον γιὰ ν' ἀκουμπήσω τὸ χέρι μου στὸν
δύνο σας, γιὰ ν' ἀναπνεύσω τὸ ἀφομια τῶν μαλ-
λῶν σας.

• Σε μερικὲς βδομάδες, θὰ ἔγκατασθείψω τὴν Ἀφρική. Θά σας ἔσταθμός θαρρήστητε νά μὲ βρῆτε πάλιν, ἀγνωπωμένοι μου, δέν είναι ἔτσι;

Ολα αυτά διωσας δέν ήσαν παρά μην εύτυχια σύνειση, μιν εύτυχια που άλλοιμονο, σε λίγο θά χανόταν για πάντα.

Ἐν περιοράποδησι καὶ ἡ τρομερὴ ἀρρωτεία, ποὺ τοῦ ἐξεδηλώθη ἀργότερα, ἔκαναν τὸν Μαπασσάν δύσθυμο καὶ μελαγχολικό. Τον κατέβαλαν ψυχικῆς σὲ τέτοιο βαθύμῳ, ὃπερ ἔχουε ὅλη την σωματική καὶ πνευματική ζωτικότητα.

Η πολυναγατημένη του ήταν ἀπαριγόρθητη γι' αυτήν τινά ἀπότομη μεταβολή του Μωπασσαν, κατέινεγε δμως τὸν πόνο της γιά νὰ μὴ τὸν λυπήσῃ.

Μιά ἀπό τις μέρες τῆς περιόδου ἔκεινης, γράφιτι στη «Ἀπαριγούματά» της, ὁ Μωπασσαν φαινόταν πιο χλωμός και πιὸ κουρασμένος παρ' οὐτι ήταν συνήθως.

Τὰ μάτια του ἤσαν θολόα και τὰ βλέφαρά του κόκκινα. Μούφι-
λητες τὸ χέρι σιωπήλος και με κύτταρες με τὸ μελαγχολικὸ ἔκεινο
χυμόγελο πον τόσο τὸ γνώριζα πιά και πον χυνότανε στὸ πρόσωπό
του καθε φορά πού ή ζωή του φαινόταν ἀκοτανόητη και τραγι-
κή. Μα πυκνή διμίζηλη ἐστέπαζε τὸ Παρ.σι. Τὸ δειλινὸν ἤγανε σταχ-
τὶ και σωπήλο. Τὰ φυινωπωράτικα αντά δειλινά τὸν μελαγχολοῦ-
σαν ὑπερβλέπανα...

Ως τόσιο τὸ κακὸ ἐμεγάλωνε. Ἡ κατάστασις τοῦ ουγγραφέως χειροτείεντας ἀπὸ μέρου σὲ μέρου. Τόσο που στὸ τέλος οἱ γινωτοὶ τοῦ ἔπειταντον καὶ τάπι απὸ μεσημβρινῶν μέσον τῆς Γαλλίας.

επερκόν να πάτη τα μειονήρια μετρητή της Γαλλίας.
Τό δέ και ὁ γαλούχιος οὐδανὸς τῆς. Νοτίου Γαλλίας καλλιέργεισαν ἀμέσως σχέδιον και οημανικά μολιστια τὴν κατάστασιν του. Μόλις ουντλθε, σφένθρας ὁ Μωπασάνναν ἦταν ἐπιεικεφθή την Μαρία Μαΐατσοφεβ μὲ τὴν δόπιαν εἰλέ ανταναλλαξει πολλὰ γνάματα και τὴν δόπιαν είλε μεγαλήν περιέγνωνταν να γνωρίσῃ. Πήγε λοιπὸν στὴ βιλλὰ της που βριτιστανε στὴ Νικοια. Ἡταν μὲν β.λλα σιη; δη; πάιας τον ἥπηραν ἄρθρων ταυμάτων εἴτεικα φυτά, φοινικες και μάνταπτα.

Ἡ Μαρία καὶ θυσιένη κοντέ σέ μιά κεβοῦται ἐξιέβαε καθώς
ὅλα τὰ ὑπογεύματα. Τὸν μάγουλά της ἴχαν ἥδη τι, ν ὑποπτὴ
κοκκινίλα τῶν φύσισαν. Όσαν ἀκούει βῆματα στὸν ἄλιο τῆς δεν-
δροπικής σήλωσης τὸ κεφάλι της καὶ κύταξε
τοῦ συγκραψέ. Ἀπ' τοῦ βέβαια ποιὸ τοῦπροτεί-
κατάλοβε διτὶ τὸν ἀνεγνωρισθε. Ὁπως ἀλλωστε
καὶ κείνος τὴν ἀνεγνώρισθε ἀπ' τὴν πρώτη
πατιά

Τι να είπων τάχος ο δυό πάτερι οργωστοι, ο νευραθενικός και η φθινοπώρη, τη μέρου όπερανενή; Βγήκε άγαγε άπο τα χελών των καμμια λεξη πού να έπροδιε σύντο το αίσθημα πού τούς συνέδεν ήταν κάτι παραπάνω από φιλία, Κανείς δὲν ξέρει. Τό μονο πού ξέρειμα είναι διτι ή Μπά-

